

УТВЪРДИЛ:

ИНЖ. ИВАН ЧОЛАКОВ

*Директор на ПГ по ЖПТ „Никола Вапцаров”
гр. Горна Оряховица*

ВЪТРЕШНА СИСТЕМА

**за осигуряване на качество на професионалното образование и обучение
в Професионална гимназия по железопътен транспорт „Н. Й. Вапцаров”
град Горна Оряховица
за учебната 2024/2025 година**

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Вътрешната система е разработена за осигуряване на качество на професионалното образование в ПГЖПТ „Н. Вапцаров“.

Вътрешната система за осигуряване на качеството включва:

1. политиката и целите по осигуряване на качеството;
2. органите за управление на качеството и правомощията им;
3. правилата за нейното прилагане;
4. годишен план-график за провеждане на дейностите по самооценяване;
5. условията и реда за измерване на постигнатото качество чрез самооценяване.

II. ПОЛИТИКА И ЦЕЛИ ПО ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Ръководството и целият екип на ПГЖПТ “Н. Вапцаров “ гр. Г. Оряховица залага като приоритет в цялостната дейност на училището издигане качеството на предлаганото професионално образование с оглед удовлетворяване потребностите на клиентите си – ученици родители, бизнес партньори, общество.

ВИЗИЯ

ПГЖПТ “Н. Вапцаров “ гр. Г. Оряховица е училище с 47 годишна история, утвърдило се през годините като престижно учебно заведение, даващо средно образование, професионална подготовка и квалификация на европейско ниво.

Учителският колектив се стреми в своята работа към изграждане на визия за ред, сигурност и отговорности, доверие, уважение и толерантност, развитие на традиции и иновации в учебните, професионалните и извънкласни дейности.

МИСИЯ

Мисията на гимназията е да осигурява висококачествено и достъпно образование, което успешно съчетава националните традиции с европейските измерения и е насочено към развиване на индивидуалните способности на всеки ученик, като знаещ, мотивиран и способен за житейска и професионална реализация.

За реализиране на тази своя мисия гимназията изгражда отворена и гъвкава ефективна система за работа с учениците и техните родители, формира диалогична среда и провокира активно участие на учениците в дейностите в училището, създава условия за пълноценна и сигурна среда за обучение и труд.

ЦЕННОСТИ

- Осигуряване на качество на предлаганото от гимназията професионално образование и обучение.
- Равни възможности за нашите ученици, уважаване на тяхната индивидуалност, развиване на най – доброто у тях.
- Изграждане на доверие чрез използване на открита и прозрачна процедура спрямо всички ученици.
- Насърчаване към учене през целия живот чрез създаване на умения и нагласа за самооценяване, желание и отговорност за непрекъснато професионално развитие и самоусъвършенстване.
- Обединение на членовете на колектива около общи идеи и ценности.
- Сътрудничество на колектива на гимназията и с други професионални гимназии, висши училища, стопански организации – партньори, родителска общност, общественост и др.

ЦЕЛИ

ОСНОВНА ЦЕЛ:

- Подобряване на качеството на професионалното образование и обучение.

КОНКРЕТНИ ЦЕЛИ:

- Повишаване нивото на квалификация на преподавателите;
- Подобряване условията за провеждане на професионалното образование и обучение в т.ч. подобряване на инфраструктурата (учебно-материалната база), осъвременяване на оборудването и обзавеждането на основните учебно-производствени процеси (машини, апарати, инструменти, хардуер и софтуер, лабораторно оборудване, измервателни прибори, средства за наблюдение и измерване и др.);
- Създаване на работна среда и атмосфера с всички характеристики на естествената производствена сфера за професията в дадения бранш;
- Успешно участие при кандидатстване за различни проекти и конкурси;
- Участие в състезания, олимпиади и други форми, свързани с професионалното направление на обучението и др.

III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО (ДОБРИ И ЛОШИ СТРАНИ)

1. Професии:

В професионалната гимназия през учебната 2023/2024 година се обучават ученици в дневна и самостоятелна форма по следните професии/специалности, позволяващи придобиване на трета степен на професионална квалификация:

- Професия: Техник по автоматизация;

Специалност: Осигурителни и комуникационни системи в железопътната инфраструктура

- Професия: Техник по железопътна техника;

Специалност: Локомотиви и вагони

- Професия: Организатор по експлоатация в жп инфраструктура

Специалност: Ръководител движение

2. Добри страни:

- Осигурени реални работни места на 100% за провеждане на производствената практика;
- Всички ученици заявили желание да придобият СПК, успешно положили ЗДИ;
- Изградена система за провеждане на ежеседмични консултации по учебните предмети;
- Диференциран подход от страна на учителите според потребностите на учениците;
- Актуализиране и обогатяване на библиотечния фонд;
- Актуализиране и обогатяване на дидактическите средства;
- Активна работа на методическите обединения за повишаване на квалификацията на учителите.

3. Лоши страни:

- Висок ръст на извинените и неизвинени отсъствия на ученици;
- Недостатъчна степен на информираност на ученици и родители по училищните проблеми;
- Недостатъчна заинтересованост на работодатели и браншови организации от ПОО;
- Недостатъчни по обем и нетрайни знания по предметите от професионална подготовка;
- Трудности при усвояване на учебния материал по предметите от професионална подготовка;
- Слабо владение на специфичната терминология от учениците и частични умения за прилагане на знанията, логическото мислене и ползването на справочна литература;
- Незадоволителна мотивация и желание за учене;
- Снизен родителски контрол и дори липсващ на места (родители в чужбина; разделени и др.), както и нисък социален статус на семействата;
- Отрицателно въздействие на външната заобикаляща средата;
- Занижен контрол и изисквания от страна на учителите;
- Реализация на учениците - ниска степен на информираност на училището за реализацията на учениците и липса на изградена система за обратна връзка.

IV. ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО

Органи за управлението на качеството са:

1. директорът;
2. педагогическият съвет;
3. отговорникът по качеството.

За функционирането на вътрешната система за осигуряване на качеството в ПГЖПТ „Н. Вапцаров“ се определя комисия за:

1. разработване на правила за прилагане на вътрешната система за осигуряване на качеството и актуализирането им;
2. разработване на годишен план-график за провеждане на дейностите по самооценяване;
3. разработване на конкретни процедури по критерии и съответния инструментариум към тях за провеждане на дейностите по самооценяването;
4. провеждане на самооценяването.

Броят на членовете, съставът и срокът за изпълнение на работата на комисията се определят от директора в зависимост от вида и обема на възложените задачи. В състава на комисията може да се включват и външни специалисти.

Директор:

1. организира, контролира и отговаря за цялостната дейност за функционирането на вътрешната система за осигуряване на качеството;
2. разработва политиката и целите по осигуряване на качеството;
3. определя отговорника по качеството;
4. определя състава на комисията;
5. утвърждава годишен план-график за провеждане на дейностите по самооценяването след приемането му от педагогическия съвет и коригиращите мерки в хода на изпълнението му;
6. утвърждава процедурите по критериите и инструментариума към тях за провеждане на дейностите по самооценяването;
7. утвърждава коригиращи мерки и дейности за следващия период на измерване на качеството въз основа на годишния доклад за резултатите от проведеното самооценяване;
8. провежда мониторинг на дейностите по осигуряване на качеството в институцията;
9. утвърждава годишния доклад за резултатите от проведеното самооценяване;
10. организира обучение на персонала за осигуряване на качеството в институцията.

Педагогически съвет приема:

1. политиката и целите по осигуряване на качеството;
2. правилата за прилагане на вътрешната система за осигуряване на качеството и актуализацията им като част от правилника за дейността на обучаващата институция;
3. годишния план-график за провеждане на дейностите по самооценяване;
4. годишния доклад за резултатите от проведеното самооценяване.

Отговорник по качеството отговаря за функционирането на вътрешната система за осигуряване на качеството, като:

1. организира и координира работата на комисията;
2. изготвя годишен доклад за резултатите от проведеното самооценяване;
3. предлага коригиращи мерки за изпълнението на годишния план-график за провеждане на дейностите по самооценяването и организира и координира изпълнението им.

V. ПРАВИЛА ЗА ПРИЛАГАНЕТО НА ВЪТРЕШНАТА СИСТЕМА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

1. Правомощия на участниците във вътрешната система за осигуряване на качеството

Определени са в т. IV

2. Ред за организиране и провеждане на самооценяването

Процесът на самооценяване включва периоди за:

- подготовка;

- събиране на доказателствен материал;
- оценяване;
- изготвяне на анализ;
- идентифициране на добрите практики;
- идентифициране на областите, нуждаещи се от подобряване на качеството;
- подготвяне на предложения за подобряване на качеството в тези области, обвързани с мерки и дейности;
- изготвянето на доклад.

Редът за организиране и провеждане на самооценяването е определен в т. VII.

3. Ред и начин за съхранение на доказателствените материали за проведеното самооценяване

Доказателствените материали се обработват, изготвя се протокол от комисията.

Доказателствените материали се предават на отговорника по качеството, който отговаря за съхраняването им до утвърждаване на годишния доклад за работата на комисията, след което ги предава в архива на професионалната гимназия.

Доказателствените материали се съхраняват 3 (три) години след предаването им в архива.

4. Взаимодействие на гимназията със социалните партньори и другите заинтересовани страни за осигуряване на качеството

Сключване на договори за сътрудничество с бизнес партньори.

Осигуряване на работни места за провеждане на учебни и производствени практики

Запознаване с въведени нови техники, технологии, апарати, машини и съоръжения на учители и ученици.

Участие на представители на работодателските и синдикални организации в ЗДИ за придобиване на СПК.

Привличане на бизнес партньорите при разработване на нови учебни програми.

Подпомагане в осъвременяването на оборудването на работилници и лаборатории на гимназията.

5. Информирание за получените резултати от проведеното самооценяване.

Резултатите от проведеното самооценяване се публикуват на сайта на гимназията и в социалните мрежи.

Доклада от проведеното самооценяване се представя пред обществения съвет, родители, общественици, бизнес партньори.

VI. ГОДИШЕН ПЛАН-ГРАФИК ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО САМООЦЕНЯВАНЕ;

Годишният план-график съдържа дейностите по самооценяването, групирани по критериите, като задължително се посочва и видът на инструментариума към тях, както и сроковете и отговорните лица за изпълнението им.

План-графикът се утвърждава от директора в срок до 30 септември на всяка учебна година.

При необходимост отговорникът по качеството предлага на директора коригиращи мерки за изпълнение на годишния план-график. След утвърждаване на мерките организира и координира изпълнението им.

VII. УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА ПОСТИГНАТОТО КАЧЕСТВО ЧРЕЗ САМООЦЕНЯВАНЕ.

Измерването на постигнатото качество на професионалното образование и обучение се осъществява чрез прилагането на процедури по критерии и съответния инструментариум към тях за провеждане на дейностите по самооценяването. Периодът за самооценяване е учебна година. Самооценяването се извършва от комисия.

Самооценяването в ПГЖПТ „Н. Вапцаров“, се извършва по критерии и показатели към тях за осигуряване на качеството на професионалното образование и обучение.

Критериите са групирани по следните области на оценяване:

1. достъп до професионално образование и обучение;
2. придобиване на професионална квалификация;
3. реализация на лицата, придобили професионална квалификация.

Показателите към всеки критерий са количествени и/или качествени и определят равнището на качеството по съответния критерий.

Критериите се оценяват с точки, като максималният общ брой точки по всички критерии е 100.

Максималният брой точки за всеки критерий се разпределя по показатели в четири равнища на оценяване.

Постигнатото качество се определя чрез крайна оценка, която се формира от сбора от получените точки по всички критерии.

Крайната оценка на постигнатото качество може да е със следните количествени и качествени равнища:

1. отлично – при крайна оценка от 91 до 100 точки;
2. добро – при крайна оценка от 66 до 90 точки;
3. задоволително – при крайна оценка от 46 до 65 точки;
4. незадоволително – при крайна оценка до 45 точки включително.

Самооценяването се провежда по процедури, утвърдени от директора.

По всеки критерий се разработва процедура, която съдържа предмет и цел; инструментариум; описание на технологията на провеждане; вида на доказателствения материал (справка, контролна карта, протоколи, въпросници, анкети и др.); начините на обработване на доказателствения материал; режима на съхранение и защита на информацията; отговорностите на лицата по дейностите за изпълнение на самооценяването.

За проведеното самооценяване отговорникът по качеството изготвя годишен доклад, който включва: цел на самооценяването; информация за външната и вътрешната среда, в която функционира институцията през периода на самооценяването; резултати от самооценяването; сравняване на оценките по критериите с предходния период на самооценяване; анализ на получените резултати; постижения и добри практики; резултати от оценяването, нуждаещи се от подобрене, и предложение за коригиращи мерки и дейности.

Годишният доклад се приема от Педагогическия съвет и се утвърждава от директора до края на учебната година.

VIII. КРИТЕРИИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

ОБЛАСТ 1. ДОСТЪП ДО ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ	20
1.1. Публичност и популяризиране на предлаганото ПОО и съдържанието му	3,0
1.2. Осигурена достъпна архитектурна среда	3,0
1.3. Наличие на материално-техническа база за обучение по предлаганите професии (кабинети, учебни работилници, лаборатории и др.) в съответствие с изискванията на ДОС	5,0
1.4. Предлагане на обучение по професии и специалности с приоритетно значение на регионалния пазар на труда	3,0
1.5. Равнище на административно обслужване	2,0
1.6. Осигуряване на възможност за професионално образование и обучение в	1,0

- различни форми на обучение
- 1.7. Относителен дял на учениците и/или курсистите от уязвими групи спрямо общия брой обучавани - % 2,0
- 1.8. Предоставяне на възможност за професионално обучение и валидиране на професионални знания, умения и компетентности на лица, навършили 16 години 1,0

ОБЛАСТ 2. ПРИДОБИВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ 65

- 2.1. Функционираща вътрешна система за осигуряване на качеството на професионалното образование и обучение в училището 2,0
- 2.2. Създаден механизъм за ранно предупреждение за различни рискове 1,0
- 2.3. Създаден механизъм за вътрешен мониторинг и контрол на качеството 1,0
- 2.4. Проведено измерване на постигнатото качество чрез самооценяване 3,0
- 2.5. Относителен дял на информираните и консултираните за кариерно развитие обучавани в ПОО от общия брой обучавани - % 3,0
- 2.6. Относителен дял на учебните програми за производствена практика, практическо обучение в реална работна среда, РПП по професионална подготовка, разработени с участието на представители на бизнеса, от общия брой на тези учебни програми - % 2,0
- 2.7. Осигуреност на педагогическия персонал с квалификация, съответстваща на изискванията към обучаващите, определени в ДОС за придобиване на квалификация по професия 2,0
- 2.8. Осигурени условия за интерактивно обучение и учене 2,0
- 2.9. Относителен дял на учителите, участвали в различни форми на допълнително и продължаващо обучение, от общия брой учители - % 2,0
- 2.10. Относителен дял на учителите, участвали в допълнително обучение чрез мобилност в друга страна и/или на работно място в реална работна среда, от общия брой учители - % 2,0
- 2.11. Относителен дял на учениците/курсистите, провели практическо обучение на работно място в реална работна среда и/или в условията на мобилност в друга страна, от общия брой обучавани, които по учебен план провеждат практическо обучение - % 4,0
- 2.12. Относителен дял на отпадналите от ПОО към постъпилите в началото на обучението - % 2,0
- 2.13. Относителен дял на придобилите професионална квалификация от постъпилите в началото на обучението - % 4,0
- 2.14. Относителен дял на придобилите професионална квалификация лица от уязвимите групи към постъпилите в началото на обучението лица от тези групи - % 2,0
- 2.15. Относителен дял на успешно положилите държавните изпити и/или задължителен държавен изпит за придобиване на професионална квалификация на от допуснатите - % 4,0
- 2.16. Относителен дял на проведените изпити за придобиване на квалификация по професии с участието на социалните партньори от общия брой на проведените изпити - % 4,0
- 2.17. Организация и планиране на урока 4,0
- 2.18. Използване на разнообразни форми за проверка на знанията, уменията и компетентностите на учениците/курсистите 4,0
- 2.19. Точно и ясно формулиране на критериите за оценяване на знанията, уменията и компетентностите, информираност на учениците/курсистите за тях 3,0
- 2.20. Ритмичност на оценяването 2,0
- 2.21. Относителен дял на учениците, участвали в състезания, олимпиади, конкурси и др. от общия брой ученици - % 2,0
- 2.22. Реализирани училищни, национални и международни програми и 2,0

проекти	
2.23. Дейност на обществения съвет	2,0
2.24. Сътрудничество с родителите	2,0
2.25. Относителен дял на успешно положилите държавните зрелостни изпити от допуснатите - %	2,0
2.26. Сътрудничество с работодатели и браншови организации на местно и регионално равнище	2,0

ОБЛАСТ 3. РЕАЛИЗАЦИЯ НА ЛИЦАТА, ПРИДОБИЛИ ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ **15**

3.1. Относителен дял на реализираните лица на пазара на труда по професията (една година след придобиването на професионалната квалификация) от общия брой придобили професионална квалификация - %	3,0
3.2. Относителен дял на придобилите професионална квалификация, продължили в следваща степен на образование и/или степен на професионална квалификация, от общия брой придобили професионална квалификация - %	3,0
3.3. Степен на удовлетвореност на придобилите професионална квалификация от качеството на професионалната подготовка - проучвания чрез анкети/интервюта и други с най-малко 50 % от придобилите професионална квалификация	3,0
3.4. Степен на удовлетвореност на работодателите от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация и от пригодността им за заетост - проучвания чрез анкети/интервюта и др.	3,0
3.5. Степен на удовлетвореност на работодателите от партньорството с институцията - проучвания чрез анкети/интервюта и други с най-малко 50% от училищните партньори	3,0